T078 BL VIII (25) 1445 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ An Cư Sự

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1445

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ AN CÖ SÖÏ Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Theá toân cuøng caùc Bí-soâ an cö taïi ñaây trong ba thaùng muøa möa, nhöng laïi coù nhieàu Bí-soâ ngay trong haï du haønh ñeán truù xöù khaùc, do khoâng kheùo hoä trì thaân nghieäp ñaõ ñaïp cheát nhieàu coân truøng. Caùc ngoaïi ñaïo cheâ traùch: “Sa moân Thích töû khoâng coù taâm töø bi, du haønh trong muøa haï ñaïp cheát coân truøng khoâng khaùc ngöôøi theá tuïc. Loaøi caàm thuù coøn ôû trong hang oå khoâng ra ngoaøi, Sa moân Thích töû naøy khoâng chòu an cö, khoâng bieát thu nhieáp ôû yeân moät choã, khoâng coù pheùp taéc nhö theá thì ai laïi ñem y thöïc boá thí cho hoï”, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Do vieäc naøy ta nay cheá caùc Bí-soâ neân taùc phaùp an cö trong ba thaùng ôû yeân moät choã”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng bieát taùc phaùp an cö nhö theá naøo, Phaät noùi: “Tröôùc ngaøy möôøi laêm thaùng naêm haõy queùt doïn truù xöù saïch seõ, duøng cuø ma ñaép neàn, ñem taát caû ngoïa cuï tuï laïi moät choã vaø ñeå boàn röûa chaân. Sau ñoù ñaùnh kieàn chuøy taäp Taêng, Taêng nhoùm roài lieàn sai moät Bí-soâ laøm ngöôøi coi giöõ phaân chia ngoïa cuï, neáu ngöôøi coù naêm phaùp: Thöông, giaän, sôï, si, khoâng bieát phaân chia hay khoâng phaân chia ngoïa cuï thì ngöôøi naøy khoâng neân sai; ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì neân sai nhö sau: Tröôùc neân hoûi Bí-soâ teân coù theå phaân chia ngoïa cuï cho Taêng giaø an cö hay khoâng, neáu vò aáy ñaùp laø coù theå thì neân sai. Keá sai moät Bí-soâ taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng giaø laéng nghe, Bí-soâ naøy teân baèng loøng phaân chia ngoïa cuï cho Taêng giaø an cö muøa haï. Neáu taêng giaø ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng giaø neân chaáp thuaän, nay Taêng sai Bí-soâ naøy teân laøm ngöôøi phaân chia ngoïa cuï cho Taêng giaø an cö muøa haï. Baïch nhö vaäy. Ñaïi ñöùc Taêng giaø laéng nghe, Bí-soâ naøy teân baèng loøng phaân chia ngoïa cuï cho Taêng giaø an cö muøa haï. Nay Taêng sai Bí-soâ naøy teân laøm ngöôøi phaân chia ngoïa cuï cho Taêng giaø an cö muøa haï. Neáu caùc

SOÁ 1445 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA AN CÖ SÖÏ 374

cuï thoï chaáp thuaän Bí-soâ naøy teân laøm ngöôøi phaân chia ngoïa cuï cho Taêng giaø an cö muøa haï thì im laëng, ai khoâng chaáp thuaän thì noùi. Taêng ñaõ chaáp thuaän Bí-soâ teân laøm ngöôøi phaân chia ngoïa cuï cho Taêng giaø an cö muøa haï. Taêng chaáp thuaän vì im laêng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Nay ta cheá haønh phaùp cho Bí-soâ phaân chia ngoïa cuï, vò thoï söï tröôùc neân laøm theû daøi khoaûng moät gang tay ñeå phaân phaùt cho Taêng giaø, saùng hoâm sau môùi traûi toøa, ñaùnh kieàn chuøy taäp taêng. Nhöõng theû ñaõ laøm neân raéc boät thôm roài ñeå trong moät hoäp tre coù öôùp höông thôm, phuû taám vaûi traéng leân treân, ñeå

hoäp theû treân moät caùi maâm ôû tröôùc Taêng roài tuyeân ñoïc cheá lònh an cö: Ñaïi ñöùc Taêng giaø laéng nghe, ôû truù xöù naøy coù phaùp cheá, neáu caùc ñaïi ñöùc vui thích an cö ôû ñaây khoâng traùi phaùp cheá thì neân laáy theû. Trong khi an cö khoâng neân traùch cöù laãn nhau noùi laø phaù kieán, phaù giôùi, phaù chaùnh haïnh, phaù chaùnh maïng. Neáu vò naøo bieát coù ngöôøi phaïm thì baây giôø neân noùi ra, khoâng neân cöû toäi trong haï laøm cho caùc Bí soâ phieàn naõo, khoâng ñöôïc an laïc truï. Keá sai moät Bí-soâ böng maâm theû ñi tröôùc ñeå phaùt, ngöôøi böng maâm khoâng ñi sau thu laáy theû. Bí-soâ phaùt theû ñeå moät theû ôû choã Theá toân roài môùi ñeán tröôùc Thöôïng toïa, Thöôïng toïa laáy moät theû roài ñeå leân maâm khoâng, thöù lôùp phaùt vaø thu theû nhö vaäy cho ñeán ngöôøi cuoái cuøng, neáu coù caàu tòch naøo khoâng ñeán ñöôïc thì A-giaù-lôïi-da hoaëc OÂ-ba-ñaø-da laáy giuøm cho hoï. Keá ñeám soá theû ñaõ thu ñöôïc roài baïch raèng: Nhöõng ngöôøi coù maët trong truù xöù naøy goàm coù vò Bí-soâ, coù Caàu-tòch keå ra. Luùc ñoù Bí-soâ phaân chia ngoïa cuï ñeå moät chìa khoùa ôû tröôùc Thöôïng toïa noùi: ñaây laø chìa khoùa phoøng soá , neáu Thöôïng toïa baèng loøng thì xin nhaän. Neáu Thöôïng toïa khoâng nhaän phoøng naøy thì neân chuyeån ñöa chìa khoùa cho Thöôïng toïa thöù hai, neáu Thöôïng toïa thöù hai nhaän phoøng naøy thì laáy chìa khoùa phoøng cuûa Thöôïng toïa thöù hai ñaõ ôû tröôùc ñoù giao cho Thöôïng toïa thöù ba… cöù nhö theá cho ñeán ngöôøi cuoái cuøng trong taêng. Neáu Thöôïng toïa thöù nhaát thaáy ñöa chìa khoùa phoøng cho Thöôïng toïa thöù hai maø ñoåi yù ñoøi laïi, ñoøi laàn thöù nhaát khoâng neân cho, ñoøi laàn thöù hai cuõng khoâng neân cho, ñoùi laàn thöù ba neân cho nhöng Thöôïng toïa thöù nhaát naøy phaûi saùm toäi AÙc-taùc. Laàn löôït nhö vaäy, vò naøo phaûi saùm toäi AÙc-taùc chuaån theo ñoù neân bieát". Luùc ñoù Bí-soâ phaân chia heát phoøng xaù laïi coù Bí-soâ khaùch ñeán, khoâng coøn phoøng ñeå chia, Phaät noùi: "Neân chöøa laïi moät phoøng vaø ngoïa cuï döï phoøng cho Bí-soâ khaùch. Neân sai moät Bí-soâ troâng coi lôïi döôõng cuûa taêng giaø vaø chöøa moät phoøng ñeå caát ngoïa cuï, Bí-soâ naøy neân coi giöõ xem coù truøng vaø toå ong hay khoâng, neáu coù toå ong ñôïi ong ra khoûi toå thì ñem

boû ñi, neáu coøn ong con trong toå thì neân ñem treo toå ong ôû choã khaùc, khi chuùng tröôûng thaønh töï seõ bay ñi. Khi coù Bí-soâ khaùch ñeán neân caáp cho hoï ngoïa cuï, neáu ít ngöôøi thì moãi ngöôøi moät caùi, neáu ñoâng thì hai ngöôøi duøng chung moät caùi". Laïi coù Bí-soâ kyø tuùc ñöôïc caáp cho neäm daày vaø lôùn, moät mình khoù mang ñi, Phaät noùi: "Neáu coù Bí-soâ treû neân baûo y chæ thöøa söï". Sau khi phaân chia ngoïa cuï xong, Phaät noùi: "Khoâng coù vaät loùt khoâng neân naèm ngoài lieàn, cuõng khoâng neân duøng vaät nhoû loùt laøm cho dô hay hö raùch ngoïa cuï cuûa Taêng. Vò thoï söï neân ñi tuaàn xem xeùt thaáy coù ai laøm sai traùi thì döa theo vieäc maø trò phaït, neáu laø ngöôøi tuoåi nhoû thì neân noùi hai thaày trò phaït hoï. Neân vaøo ngaøy möôøi laêm moãi thaùng ñi tuaàn tra, neáu thaáy ai duøng ngoïa cuï khoâng nhö phaùp thì baïch cho ñaïi chuùng bieát ñeå thu ngoïa cuï laïi vaø trò phaït hoï; neáu ai coøn y chæ thì neân noùi vôùi thaày y chæ thu ngoïa cuï laïi." Khi

ñaïi chuùng taäp hoïp taùc phaùp an cö neân caùo baïch: “Naøy caùc cuï thoï, nay ôû truù xöù naøy coù taát caû laø ngöôøi, seõ nöông nôi laøm thí chuû, nöông thoân xoùm laøm choã khaát thöïc, coi laø ngöôøi doanh söï, laø ngöôøi khaùn bònh ñeå ôû taïi truù xöù naøy an cö”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ neân xem xeùt nhöõng thoân xoùm khaát thöïc ôû gaàn, neáu thaáy öa thích muoán ôû nôi ñaây an cö cuøng caùc vò ñoàng phaïm haïnh khoâng sinh öu naõo, neáu coù phaùt sinh thì mau tröø dieät; an laïc chöa sanh thì neân laøm cho sanh, ñaõ sanh thì neân laøm cho taêng tröôûng. Khaát thöïc ôû trong thoân xoùm ñoù khoâng coù khoù nhoïc, neáu coù bònh khoå thì coù ngöôøi cung caáp thuoác men, thöùc aên thöùc uoáng vaø nhöõng vaät caàn duøng ñöôïc ñaày ñuû. Bí-soâ naøy neân ñeán tröôùc moät Bí-soâ ñoái thuù taùc phaùp an cö: Cuï thoï nhôù nghó, hoâm nay laø ngaøy möôøi saùu thaùng naêm Taêng giaø an cö muøa haï. Toâi laø Bí-soâ teân cuõng vaøo ngaøy möôøi saùu thaùng naêm an cö, ôû ngay trong giôùi naøy tieàn an cö ba thaùng haï nöông nôi laøm thí chuû, laøm ngöôøi doanh söï, laøm ngöôøi khaùn bònh. Neáu truù xöù coù hö doät toâi seõ tu boå, xin ñöôïc ôû trong ñaây an cö. (3 laàn) Bí-soâ ñoái thuù noùi: AÙo tyû ca (thieän) Bí-soâ taùc phaùp noùi: Sa ñoä (nhó). Tröôøng hôïp coù duyeân söï khoâng kòp tieàn an cö thì ñöôïc haäu an cö, taùc phaùp gioáng nhö tieàn an cö. Ñaõ taùc phaùp an cö roài thì ban ñeâm khoâng ñöôïc ra khoûi giôùi, neáu coù duyeân söï phaûi xuaát giôùi thì khoâng ñöôïc ôû laïi qua ñeâm. Luùc ñoù trong thoân Töôïng coù moät tröôûng giaû teân laø Öu-ñaø-dieân giaøu coù muoán cuùng döôøng Taêng giaø neân ñem caát y thöïc vaøo trong kho roài sai söù ñeán thaønh Thaát-la-phieät thænh Bí-soâ taêng giaø ñeán thoï nhaän, caùc Bí-soâ

SOÁ 1445 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA AN CÖ SÖÏ 376

hoûi söù giaû: “Nhaø tröôûng giaû gaàn hay xa?”, ñaùp: “Caùch ñaây khoaûng hôn ba du thieän na”, caùc Bí-soâ thaáy hôi xa sôï ñi seõ khoâng veà kòp trong ngaøy, vì Theá toân ñaõ cheá trong khi an cö khoâng ñöôïc nguû ñeân ôû ngoaøi giôùi, vì theá caùc Bí-soâ töø choái khoâng ñi phoù thænh. Luùc ñoù caïnh thoân Töôïng coù caùc Bí-soâ an cö ñeán nhaø tröôûng giaû thoï thænh, ñöôïc cuùng döôøng raát nhieàu y thöïc. Maõn haï, caùc Bí-soâ naøy ñaép y mang baùt ñeán thaønh Thaát-la-phieät, caùc Bí-soâ truù xöù ñoùn chaøo thaêm hoûi: “Caùc thaày töø ñaâu ñeán, ñaõ an cö ôû ñaâu?”, ñaùp: “Chuùng toâi an cö beân caïnh thoân Töôïng, maõn haï lieàn ñeán ñaây”, laïi hoûi: “Caùc thaày an cö nôi ñoù coù hoøa hôïp khoâng, khaát thöïc coù deõ khoâng?”, ñaùp: “Chuùng toâi an cö nôi ñoù raát an laïc, y thöïc ñaày ñuû”, noùi roài lieàn ñem vieäc treân keå laïi, caùc Bí-soâ nghe roài lieàn noùi: “Tröôûng giaû ñoù coù ñeán ñaây thænh, chuùng toâi sôï ñeán ñoù thoï thænh trôû veà khoâng kòp trong ngaøy, vì Theá toân ñaõ cheá khi an cö khoâng ñöôïc nguû ñeâm ôû ngaøoi giôùi, cho neân chuùng toâi töø choái khoâng ñi phoù thænh”. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät suy nghó: “Ñeä töû Thanh vaên cuûa ta tuy khoâng coù taâm tham ñaém y thöïc, nhöng ñeå cho hoï ñöôïc an laïc truï vaø khieán cho thí chuû ñöôïc phöôùc thoï duïng, ta neân khai cho ñöôïc xuaát giôùi baûy ngaøy ñeå ñi phoù thænh”, nghó roài lieàn baûo caùc Bí-soâ: “Trong khi an cö neáu coù duyeân söï caàn xuaát giôùi, neân taùc

phaùp xin xuaát giôùi töø moät ñeán baûy ngaøy". Phaät tuy khai cho xuaát giôùi nhöng caùc Bí-soâ laïi khoâng bieát vieäc gì thì ñöôïc xin xuaát giôùi, lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: "Ñoù laø nhöõng vieäc lieân quan tôùi OÂ-ba-saùch-ca, OÂ-ba-tö-ca, Bí-soâ, Bí-soâ ni, Thöùc-xoa-ma-na, Caàu-tòch nam, Caàu-tòch nöõ... Sao goïi laø vieäc lieân quan tôùi OÂ-ba-saùch-ca vaø OÂ-ba- tö-ca? Neáu trong nhaø cuûa hoï coù vieäc muoán cuùng döôøng y thöïc neân sai söù ñeán thænh Bí-soâ, luùc ñoù Bí-soâ ñoái tröôùc moät Bí-soâ taùc phaùp xin xuaát giôùi trong baûy ngaøy. Hoaëc hoï muoán cuùng döôøng ngoïa cuï, caùc vaät duïng vaø y thöïc, cuõng neân taùc phaùp xin xuaát giôùi trong baûy ngaøy; hoaëc ñeán thình Bí- soâ veà nhaø thoï thöïc, cuõng neân taùc phaùp xin xuaát giôùi trong baûy ngaøy. Neáu coù OÂ-ba-saùch-ca xaây caát chuøa thaùp ñeán thænh Bí-soâ trôï giuùp coâng ñöùc, Bí-soâ neân taùc phaùp xin xuaát giôùi trong baûy ngaøy. Cho ñeán caùc vieäc nhö an trí töôùng phaùp luaân, côø phöôùn, y thöïc ñeå cuùng döôøng thaùp neân ñeán thænh Bí-soâ trôï giuùp, Bí-soâ cuõng neân taùc phaùp xin xuaát giôùi baûy ngaøy, ñaây goïi laø vieäc lieân quan tôùi OÂ-ba-saùch-ca vaø vì Phaät söï. Neáu coù OÂ-ba- saùch-ca sao cheùp kinh luaän ñeå tu hoïc, sao cheùp xong muoán cuùng döôøng neân ñeán thænh Bí-soâ; hoaëc ôû trong Taïng giaùo löôïc giaûi giaùo phaùp coù nghi khoâng theå quyeát ñoaùn, muoán thænh hoûi Bí-soâ neân ñeán thænh Bí-soâ quyeát nghi; hoaëc sanh taø kieán, khoâng tin nhaân quaû neân ñeán thænh Bí-soâ döùt töø taø kieán cho hoï, ñaây goïi laø vieäc lieân quan tôùi OÂ-ba-saùch-ca vaø vì phaùp

söï. Neáu vôï cuûa OÂ-ba-saùch-ca coù thai sôï khi sanh gaëp naïn, muoán caàu cho meï troøn con vuoâng neân ñeán thænh Bí-soâ; hoaëc vì bònh hoaïn muoán cuùng döôøng Bí-soâ neân ñeán thænh, Bí-soâ ñeàu ñöôïc taùc phaùp xin xuaát giôùi trong baûy ngaøy ñeå ñi. Sao goïi laø vieäc lieân quan tôùi Bí-soâ? Neáu coù Bí-soâ xaây caát truù xöù cuùng cho Töù phöông Taêng giaø neân laøm leã khaùnh thaønh thieát trai cuùng döôøng Taêng, sai söù ñeán thænh; hoaëc cuùng döôøng ngoïa cuï, hoaêc vì thôø xaù lôïi neân xaây thaùp, hoaëc boá trí töôùng phaùp luaân... Hoaëc muoán taùc phaùp yeát ma trò phaït ngöôøi aùc neân ñeán thænh Bí-soâ; hoaëc vò bònh naêng neân sai söù ñeán thænh... Bí-soâ ñeàu ñöôïc taùc phaùp xin xuaát giôùi trong baûy ngaøy ñeå ñi. Sao goïi laø vieäc lieân quan tôùi Bí-soâ ni?: duyeân sö cuõng gioáng nhö cuûa Bí- soâ, chæ khaùc ôû choã laø cuùng döôøng hai boä taêng hoaëc muoán hoïc Phaät phaùp, cho ñeán Thöùc-xoa-ma-na muoán thoï Caän vieân neân ñeán thænh hai boä taêng truyeàn giôùi, Bí-soâ ñeàu ñöôïc taùc phaùp xin xuaát giôùi trong baûy ngaøy ñeå ñi. Vieäc lieân quan tôùi Caàu-tòch, caàu tòch nöõ cuõng gioáng nhö treân, chæ khaùc ôû choã ngöôøi nöõ ñaõ töøng gaû, tuoåi ñuû möôøi hai vaø ñoàng nöõ tuoåi ñuû möôøi taùm muoán thoï saùu hoïc phaùp vaø saùu tuøy phaùp neân ñeán thænh." Neáu Bí-soâ taùc phaùp an cö xong, nghó raèng: "Ta an cö nôi ñaây khoâng coù ngöôøi cung caáp thöùc aên thöùc uoáng, ta coù theå cheát"; hoaëc coù ngöôøi chöa hoïc kinh, caàn neân hoïc; ngöôøi chöa tu taäp ñònh, caàn neân hoïc; ngöôøi chöa chöùng neân chöùng; ngöôøi chöa thaáy caàu thaáy, ngöôøi chöa ñaéc caàu ñaéc...

Neáu coù caùc duyeân treân muoán rôøi khoûi truù xöù thì Phaät daïy khoâng phaïm, cuõng khoâng phaù an cö. Truôøng hôïp taùc phaùp an cö xong boãng sinh bònh, bieát khoâng coù thaày thuoác vaø thuoác, neáu ôû laïi sôï maïng soáng khoâng toaøn. Coù caùc duyeân söï thuoäc maïng naïn nhö theá phaûi xuaát giôùi thì Phaät daïy khoâng phaïm, cuõng khoâng phaù an cö. Tröôøng hôïp taùc phaùp an cö xong boãng sinh bònh, tuy coù thuoác thang nhöng khoâng coù ngöôøi chaêm soùc, sôï seõ cheát thì Phaät daïy ñöôïc ñi khoâng phaïm, cuõng khoâng phaù an cö. Tröôøng hôïp taùc phaùp an cö xong, coù ngöôøi nöõ ñeán choã Bí-soâ noùi: "Toâi coù phuï nöõ treû vaø noâ tyø muoán cuùng döôøng ñaïi ñöùc", Bí-soâ suy nghó: "Neáu ta khoâng boû ñi sôï maát phaïm haïnh vaø gaëp maïng naïn". Coù caùc duyeân thuoäc naïn phaïm haïnh nhö theá thì Phaät daïy boû ñi khoâng phaïm, cuõng khoâng phaù an cö. Caùc duyeân thuoäc ngöôøi nam, huyønh moân gioáng nhö treân ñöôïc boû ñi khoâng phaïm. Tröôøng hôïp Bí-soâ taùc phaùp an cö xong, neáu thaáy ngöôøi nöõ khôûi töôûng duïc, khoâng theå ngaên chaän ñöôïc phieàn naõo sôï maát phaïm haïnh, cuõng neân boû ñi ñeán nôi khaùc. Tröôøng hôïp Bí-soâ taùc phaùp an cö xong thaáy coù phuïc taøng lieàn suy nghó: "Ta ôû ñaây sôï seõ khoâng giöõ ñöôïc taâm mình maø laáy vaät baùu kia", Phaät daïy ñöôïc dôøi

ñi nôi khaùc khoâng toäi. Tröôøng hôïp Bí-soâ taùc phaùp an cö xong boãng coù quyeán thuoäc ñeán can ngaên Bí-soâ ôû ñaây, Bí-soâ hieàm traùch neân dôøi ñi ñeán nôi khaùc cuõng nhö treân khoâng loãi. Tröôøng hôïp coù nam nöõ, baùn traïch ca… ñeán thænh Bí-soâ an cö, sau khi thoï thænh thí chuû naøy hoaëc maéc nôï ngöôøi khaùc, hoaëc saùt haïi ngöôøi khaùc, hoaëc cöôùp ñoaït taøi vaät cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc ôû truù xöù coù coïp soùi sö töû caùc loaøi thuù döõ ñeán khuûng boá thí chuû neân thí chuû boû chaïy hoaëc bò cheát. Luùc ñoù Bí-soâ suy nghó: "Thí chuû naøy thænh ta an cö laïi coù caùc naïn söï nhö theá khôûi leân, neáu ta ôû ñaây hoaëc maát phaïm haïnh hoaëc maát maïng", thì nhö Phaät daïy ñöôïc boû ñi khoâng phaïm. Tröôøng hôïp trong truù xöù coù bònh dòch phaùt sanh, Bí-soâ ôû ñaây khoâng ñöôïc an laïc thì nhö Phaät daïy ñöôïc boû ñi khoâng phaïm. Tröôøng hôïp coù nam nöõ, baùn traïch ca… ñeán thænh Bí-soâ an cö, neáu coù vua ñeán baét thí chuû hoaëc gieát hoaëc ñoaït taøi vaät neân thí chuû chaïy ñeán nôi khaùc. Luùc ñoù Bí-soâ suy nghó: "Thí chuû naøy bò khuûng boá ñaõ chaïy troán ñeán nôi khaùc, neáu ta ôû ñaây hoaëc bò maát maïng hoaëc maát phaïm haïnh", thì nhö Phaät daïy ñöôïc dôøi ñeán nôi khaùc khoâng phaïm. Tröôøng hôïp thí chuû ñeán thænh Bí-soâ an cö, nhaø thí chuû boãng bò chaùy hoaëc thí chuû cheát hoaëc boû chaïy, luùc ñoù Bí-soâ suy nghó: "Thí chuû gaëp hoûa hoaïn hoaëc bò cheát hoaëc boû chaïy, neáu ta ôû laïi ñaây sôï bò maïng naïn hoaëc phaïm haïnh naïn", thì nhu Phaät daïy ñöôïc dôøi ñeán nôi khaùc khoâng phaïm. Tröôøng hôïp thí chuû thænh Bí-soâ an cö nhöng truù xöù naøy laïi aåm thaáp nhieàu nöôùc sôï seõ sinh bònh neân dôøi ñeán nôi khaùc, cuõng nhö tröôùc khoâng phaïm. Tröôøng hôïp thí chuû thænh Bí-soâ an cö nhöng taïi truù xöù naøy laïi coù lôøi gieøm pha: "Caàn gì phaûi caïo ñaàu ôû ñaây chòu khoå ñoùi, hoaëc

ôû trong röøng döôùi goác caây, hoaëc hoaøn tuïc laøm caùc phöôùc nghieäp khoâng caàn xuaát gia", luùc ñoù Bí-soâ suy nghó: "Neáu ta ôû ñaây laâu seõ gaëp naïn phaïm haïnh", cuõng nhö tröôùc ñöôïc boû ñi khoâng phaïm. Tröôøng hôïp Bí-soâ ñang an cö hoaëc coù vua ra lònh boán binh ñeán truù xöù baét Bí-soâ laøm vieäc lao dòch nhö theá tuïc, hoaëc baét hoaøn tuïc, hoaëc baét laáy vôï hoaëc ñoaït y baùt... Coù caùc naïn nhö theá thì Bí-soâ ñöôïc boû ñi khoâng phaïm, cuõng khoâng phaù an cö. Tröôøng hôïp Bí-soâ ôû trong truù xöù cuûa mình, coù nam nöõ, baùn traïch ca ñeán thænh Bí-soâ an cö vaø cung caáp caùc vaät caàn duøng; sau ñoù gaëp caùc naïn vua... ñeàu boû chaïy, khoâng coøn ngöôøi cung caáp nöõa thì Bí-soâ ñöôïc boû ñi ñeán nôi khaùc khoâng phaïm. Tröôøng hôïp Bí-soâ ñang an cö boãng coù giaëc cöôùp ñeán troäm cöôùp boø deâ..., saùt sanh vaø laøm vieäc phi phaùp; hoï ñeán choã Bí-soâ noùi raèng: "Thaày haõy ñi nôi khaùc, chuùng toâi muoán ôû ñaây". Neáu coù giaëc aùc nhö theá ñeán trong chuøa naõo loaïn thì

ñöôïc boû ñi khoâng phaïm. Tröôøng hôïp Bí-soâ y chæ nôi nam, nöõ, baùn traïch ca ñeå an cö, boãng thí chuû bò ngöôøi baét giö, bò oan gia troùi buoäc, bò phi nhôn khuûng boá, neân boû chaïy ñeán nôi khaùc, sau ñoù qua ñôøi. Luùc ñoù Bí-soâ suy nghó: "Ta an cö nôi ñaây coù caùc naïn nhö theá, laïi khoâng coù thí chuû, coù theå khieán ta maát phaïm haïnh", thì nhö Phaät daïy ñöôïc boû ñi ñeán nôi khaùc khoâng phaïm, cuõng khoâng phaù an cö. Ñeán choã môùi neân laøm an cö, taùc phaùp an cö roài thì khoâng ñöôïc xuaát giôùi. Tröôøng hôïp truù xöù naøy tröôùc laø cuûa phi nhôn, Bí-soâ ôû ñaây taùc phaùp an cö thì coù nhöõng keû giaø treû voâ tri vaøo chuøa phoùng ueá baát tònh, khoâng theå thaân caän; laïi gaàn soâng nöôùc, nöôùc ngaäp luït laøm cho y vaät vaø caùc tö cuï bò toån thaát, thí chuû hoaëc cheát hoaëc boû ñi. Luùc ñoù Bí-soâ suy nghó: "Thí chuû naøy gaëp naïn nöôùc luït, neáu ta ôû ñaây sôï gaëp maïng naïn, phaïm haïnh naïn", thì ñöôïc boû ñi ñeán nôi khaùc khoâng phaïm. Tröôøng hôïp Bí-soâ ñang an cö thaáy coù Bí-soâ töï laøm hay baûo Bí-soâ khaùc laøm vieäc phaù Taêng hay khuyeán khích moïi ngöôøi laøm phöông tieän phaù Taêng, Bí-soâ naøy suy nghó: "Neáu ta an cö nôi ñaây, Bí-soâ muoán phaù Taêng kia baûo ta laøm hoaëc khuyeân ta laøm phöông tieän phaù Taêng; neáu ta duøng lôøi thieän khuyeân can, Bí-soâ kia khoâng nghe theo seõ ñoái xöû vôùi ta khoâng toát; neáu ta ôû laïi ñaây maø phaùt sinh vieäc phaù Taêng thì nhöõng ñieàu ta hoïc tröôùc ñaây aét seõ maát heát, nhöõng ñieàu chöa hoïc khoâng theå taêng taán, ta neân ñi choã khaùc", thì ñöôïc boû ñi ñeán nôi khaùc khoâng phaïm. Tröôøng hôïp Bí-soâ ñang an cö nghe coù Bí-soâ muoán phaù taêng, Bí-soâ aáy laø thaân höõu tri thöùc neân suy nghó: "Neáu ta nhaän lôøi giuùp thì seõ phaùt sinh vieäc phaù Taêng, neáu ta khoâng nhaän lôøi giuùp thaân höõu tri thöùc thì khoâng ñöôïc. Ta neân thoï phaùp baûy ngaøy xuaát giôùi". Neáu xuaát giôùi ñuû baûy ngaøy maø vieäc kia khoâng chaám döùt thì ôû ngoaøi giôùi quaù baûy ngaøy khoâng loãi, neáu khoâng xuaát giôùi ñi traùnh thì phaïm toäi Vieät phaùp. Tröôøng hôïp Bí-soâ nghe Bí-soâ khaùc noùi choã kia tieàn an cö ba thaùng ñöôïc nhieàu lôïi vaät, Bí-soâ naøy muoán ñeán ñoù an cö.

Laïi coù Bí-soâ khaùc noùi choã naøy an cö cuõng ñöôïc nhieàu lôïi döôõng gioáng nhö choã kia. Bí-soâ naøy lieàn ôû laïi ñaây an cö nhöng khoâng ñöôïc lôïi döôõng gì thì Bí-soâ noùi kia phaïm toäi Vieät phaùp. Tröôøng hôïp Bí-soâ nghe Bí-soâ khaùc noùi choã kia tieàn an cö toát lieàn ñeán choã ñoù an cö, nhöng nhöõng lôïi vaät ñaõ ñöôïc ñeàu khoâng nhö lôøi Bí-soâ kia noùi thì Bí-soâ noùi kia phaïm toäi Vieät phaùp. Tröôøng hôïp Bí-soâ nghe Bí-soâ khaùc noùi choã kia tieàn an cö toát lieàn ñeán choã ñoù tieàn an cö, sau khi thoï theû xong laïi khoâng ñöôïc ngoïa cuï cuõng khoâng coù phoøng ôû ñöôïc thì Bí-soâ noùi kia phaïm toäi Vieät phaùp. Tröôøng hôïp Bí-soâ nghe Bí-soâ khaùc noùi choã kia tieàn an cö toát lieàn ñeán ñoù tieàn an cö, sau khi thoï theû xong ñöôïc chia ngoïa cuï roài lieàn boû ñi ñeán choã khaùc, ñeán ñoù roài cuõng khoâng an cö thì phaïm toäi AÙc-taùc. Tröôøng hôïp Bí-soâ nghe Bí-soâ khaùc noùi choã kia tieàn an cö toát lieàn ñi ñeán ñoù, sau khi thoï theû xong ñöôïc chia ngoïa cuï roài taùc phaùp an cö. Sau ñoù coù duyeân söï khoâng thoï trì phaùp baûy ngaøy lieàn xuaát giôùi, khoâng thaønh tieàn an cö thì phaïm toäi AÙc-taùc. Tröôøng hôïp Bí-soâ nghe Bí-soâ khaùc noùi choã kia tieàn an cö toát lieàn ñeán ñoù an cö, sau khi thoï theû xong ñöôïc chia ngoïa cuï roài taùc phaùp an cö. Sau ñoù coù duyeân söï neân thoï trì phaùp baûy ngaøy xuaát giôùi, neáu quaù baûy ngaøy khoâng trôû laïi laø phaù an cö. Saùu tröôøng hôïp haäu an cö cuõng gioáng nhö saùu tröôøng hôïp tieàn an cö treân, chæ ñoåi chöõ tieàn thaønh chöõ haäu laø khaùc.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.